॥१५॥ प्रवृत्तंकर्मसृष्टिहेतुंनिवृत्तंकर्ममोक्षहेतुंकथयामास ॥१६॥ गोभ्यइंद्रियच्छिद्रेभ्यः ॥१७॥१८॥ देवौब्रह्मरुद्रौ ॥१९॥ देवोब्रह्मा मरणंमृत्याणवियोगस्तमन्यैस्येच्छतीतिमृत्युरित्यर्थः इतिआहेतिशेषः

नारदउवाच श्रुत्वाहिवचनंदेवःप्रजानांहितकारणे॥ तेजःसंधारयामासपुनरेवांतरात्मनि॥ १५॥ ततोग्निमुपसंहृत्यभगवाँल्लोकसत्कृतः॥ प्रवृत्तंचनिवृत्तंचकथयामासवैप्रभुः॥ १६ ॥ उपसंहरतस्तस्यतमग्निंरोषजंतथा ॥ प्रादुर्बभूवविश्वेभ्योगोभ्योनारीमहात्मनः ॥ १७॥ कृष्णरक्तातथापिंगारक्तजिह्वास्यलोचना॥ कुंडलाभ्यांचराजेंद्रतप्ताभ्यांतप्तभूषणा॥ १८॥ सनिःसृत्यतथाखेभ्योदक्षिणांदिशमाश्रिता॥ स्मयमानाचसावेक्ष्यदेवौविश्वेश्वरावुभौ॥ १९॥ तामाहूयतदादेवोलोकादिनिधनेश्वरः॥ मृत्योइतिमहीपालजहिचेमाःप्रजाइति॥ २०॥ त्वंहिसंहारबुद्ध्याथप्रादुर्भूतारुषोमम॥ तस्मात्संहरसर्वास्त्वंप्रजाःसजडपंडिताः॥ २१॥ ममत्वंहिनियोगेनततःश्रेयोत्यवाप्स्यसि ॥ एवमुक्तातुसातेनमृत्युःकमललोचना ॥ २२ ॥ दध्यौचात्यर्थमबलाप्ररुरोदचसुस्वरं ॥ पाणिभ्यांप्रतिजग्राहतान्यश्रूणिपितामहः ॥ सर्वभूतहितार्थायतांचाप्यनुनयत्तदा ॥ २३॥ इतिश्रीमहाभारतेद्रोणपर्वणिअभिमन्युवधपर्वणिमृत्युकथनेत्रिपंचाशत्तमोऽध्यायः॥ ५३॥ ॥७॥ ॥७॥ नारदउवाच विनीयदुःखमबलाआत्मन्येवप्रजापतिं ॥ उवाचप्रांजलिर्भूत्वालतेवावर्जितापुनः॥ १॥ मृत्युरुवाच त्वयासृष्टाकथंनारीईदृशीवदतांवर ॥ क्रूरंकर्माहितंकुर्यांतदेवकिमुजानती॥ २॥ बिभेम्यहमधर्माद्धिप्रसीदभगवन्प्रभो॥ प्रियान्पुत्रान्वयस्यांश्चभ्रातॄन्मातॄःपितॄन्पतीन्॥३॥ अपध्यास्यंतिमेदेवमृतेष्वेभ्योबिभेम्यहं॥ कृपणानांहिरुदतांयेपतंत्यश्रुबिंदवः॥४॥ तेभ्योहंभगवन्भीताशरणंत्वाहमागता॥ यमस्यभवनंदेवगच्छेयंनसुरोत्तम॥ ५॥ कायेनविनयोपेतामूर्ध्नोदग्रनखेनच॥ एतदिच्छाम्यहंकामंत्वत्तोलोकपितामह॥ ६॥ इच्छेयंत्वत्प्रसादाद्धितपस्तप्तुंप्रजेश्वर॥ प्रदिशेमंवरंदेवत्वंमत्यंभगवन्प्रभो॥ ७॥ त्वयात्युक्तागमिष्यामिधेनुकाश्रममुत्तमं ॥ तत्रतप्स्येतपस्तीव्रंतवैवाराधनेरता ॥ ८॥ नहिशक्ष्यामिदेवेशप्राणान्प्राणभृतांप्रियान्॥ हर्तुंविलपमानानामधर्मादभिरक्षमां॥ ९॥ ब्रह्मोवाच मृत्योसंकल्पितासित्वंप्रजासंहारहेतुना॥ गच्छसंहरसर्वास्त्वंप्रजामातेविचारणा॥ १०॥ भवितात्वेतदेवंहिनैतज्जात्वन्यथाभवेत्॥ भवत्वनिंदितालोकेकुरुष्ववचनंमम॥ ११॥

॥२०॥ रुषोरोषात्॥२१॥२२॥२३॥ इतिद्रोणपर्वणिटीकायांत्रिपंचाशत्तमोऽध्यायः॥५३॥ ॥७॥ विनीयेति लतेवेतित्वदेकशरण्यत्वेदृष्टांतः ॥१॥२॥३॥प्रियादीन् घ्नतीमितिशेषः तत्संबंधिनःअपध्यास्यंति परानिष्टंचिंतनमपध्यानं मृतेषुमयामारितेषुलोकेषुसत्सु मेमां॥४॥ यमःशास्ता मृत्युःप्राणवियोगकर्त्रीदेवता ॥५॥ उद्यनखेनअंजलिना विनयोपेताशरणागतास्मीत्यर्थः॥६॥७॥८॥९॥१०॥११॥

Digitized by Google